

Hørings svar Lovforslag om Fonden for Plantebaserede Fødevarer

Forbrugerrådet Tænk har fået lovforslag om Fonden for Plantebaserede fødevarer i høring (j.nr.21-1121-000001). Vi takker for muligheden for at kommentere lovforslaget og har følgende kommentarer.

Først og fremmest mener vi, at det er et gennemgående problem ved lovforslaget, at forbrugerdelen af fødevarekæden stort set ikke omtales i høringsmaterialet. Det nævnes i indledning- og baggrundsafsnittet (afsnit 1 af Bemærkninger), at fonden skal have "fokus på værdikæder fra producent til forbruger og relationerne herimellem". Det er derfor overraskende og på ingen måde i overensstemmelse med intentionerne fra politisk side, at såvel lovforslag som øvrigt vedlagte høringsmateriale ikke på noget sted medtager forbrugerperspektivet. Forbrugerrådet Tænk mener derfor overordnet ikke, at forslaget i sin nuværende form med tilhørende bemærkninger lever op til den politiske intention.

Såfremt omstillingen til et mere plantebaseret fødevarer system skal lykkes, er det helt afgørende at få efterspørgslen og forbrugerledet med. De danske forbrugere er langt fra at spise så planterigt, som kostrådene anbefaler, og der eksisterer en række barrierer over for at ændre kosten mod det mere planterige. Der skal arbejdes med viden, inspiration, adfærd og kultur, hvorfor det er særdeles vigtigt, at dette prioriteres i fonden og afspejles i lovforslaget. Vi opfordrer derfor til, at forbrugervinklen inddrages, hvor det er relevant i hele forslaget og bemærkningerne. Herunder fx i §2 af selve lovforslaget, under bemærkninger i afsnit 2.1.2.1 (formål), afsnit 2.1.2.5 (tilskudsmuligheder), afsnit 3 (FN's Verdensmål) med tilføjelse af henvisning til Mål 12 Ansvarligt forbrug og produktion samt afsnittene med bemærkninger til §1 og §2.

Tilsvarende bør fokus på "relationer imellem" (jf ovennævnte citat fra indledningen) ligeledes udfoldes i forslaget ved, at der henvises til, at der fx kan gives støtte til netværksaktiviteter eller dialogaktiviteter mellem forbrugere og andre aktører i kæden.

I forhold til definitionen af begrebet "plantebaserede fødevarer" (§1 Stk.3) er Forbrugerrådet Tænk enig i, at definitionen skal være stram og kun omfatte det rent plantebaserede. Der bør dog i et vist omfang skelnes mellem definitionen af begrebet "plantebaserede fødevarer" og fondens støtteområde. Der bør derfor lægges op til, at bestyrelsen for fonden i sin strategi og handlingsplan giver mulighed for støtte til projekter, der i begrænset omfang omfatter fødevarer, der indgår i, hvad man i daglig tale kalder "vegetarisk kost", dvs inkluderer æg og mejeriprodukter. Dette er især vigtigt i forhold til formidlingen til forbrugerne, fordi det ikke er realistisk at flytte forbrugerne til rent plantebaseret kost med det samme, en vegetarisk kost er mere realistisk. Når det handler om primærproduktion, bør fokus alene være på det rent plantebaserede.

I forhold til støttesatser (§6 og bemærkninger) mener Forbrugerrådet Tænk, at det er afgørende, at der gives mulighed for en støttesats på 100% for NGO'er, da man ellers vil udelukke en lang række organisationer, som ikke har midler til egenfinansiering, for at søge, og man vil samtidig undgå det bureaukratiske i, at det kan blive nødvendigt at ansøge andre puljer om medfinansiering.

Vedrørende forskningsfaglig rådgivning (§7) mener Forbrugerrådet Tænk, at det er positivt at søge forskningsfaglig rådgivning for de projekter, hvor det er relevant. Vi vil dog også gerne påpege, at det ikke altid vil være relevant i projekterne. Projekter, hvor der ikke indgår decideret forskning, må ikke prioriteres lavere. Det er lige så vigtigt at formidle den viden, vi allerede har og at sætte fokus på handling og adfærdsændring. Hvis omstillingen mod et mere plantebaseret fødevarer system skal lykkes, skal der sættes på alle fronter.

Venlig hilsen

Camilla Udsen
Projektchef, fødevarer

Karin Breck
Afdelingschef, Bæredygtigt Forbrug